

# TUNNISTAJAN PUHEENVUORO

---

VIRPI YLITALO, VARSINAIS-SUOMEN HEVOSJALOSTUSLITTO RY

# HEVOSJALOSTUSLIITOT HEVOSIHMISTEN ASIALLA

---

- **Hevosjalostusliittojen palvelut ja tehtävät ovat mm.:**

- Tunnistavat varsat ja tuontihevoset
- Palvelevat kasvattajia ja hevosenomistajia, käyvät kasvatustalleissa vuosittain
- Järjestävät hevosnäyttelyitä ja antavat erikoisneuvontaa
- Ylläpitävät varsalaitumia
- Toimivat Suomen Hippoksen kenttäjärjestönä ja verkkona, muodostavat kanavan kasvattajien ja keskusjärjestön välillä
- Järjestävät hevosten hyvinvointia edistäviä koulutuksia niin webinaareina kuin paikallisina face-to-face -koulutuksina
- Järjestävät ajokorttikursseja ja vastuupalmentajakoulutusta
- Edustavat jäsenistöään hevosorganisaatioissa

Liittojen tavoitteena on hevoskasvatuksen ja -jalostuksen edistäminen alueellaan sekä koko hevostalouden tunnettavuuden parantaminen.



# TUNNISTUKSET

---

- Hevosjalostusliitot tekevät rekisteröintiprosessin ”kenttätyön”
- Kesällisten tunnistettavien varsojen tiedot saadaan pääsääntöisesti Heppa-järjestelmästä kasvattajien tekemien varsomisilmoitusten perusteella
  - Tunnistajat pyrkivät tunnistamaan ”saman suunnan varsat samana päivänä”
  - Olkaa yhteydessä, mikäli varsat ovat lähdössä pois kotitallilta (priorisointi)
  - Emien näytteet!
- Tuontihevoseet: ilmoita maahantuodusta/-tuotavasta rekisteröitävästä hevosesta mahdollisimman pian, jotta saadaan järkevästi tunnistusreiteille

# VINKKEJÄ TUNNISTUSTILANTEeseen



# TUNNISTAJAN KÄYNTI

## – varsan ensimmäinen virallinen esiintyminen

Varsan ollessa noin neljästä kymmeneen kuukauden ikäinen se tunnistetaan, jotta sille voidaan myöntää tunnistusasiakirja eli hevospassi. Tunnistuksen tekee Suomen Hippoksen valtuuttama hevosjalostusliiton tunnistaja. Tutustumalla etukäteen seuraaviin ohjeisiin varmistat, että tunnistustapahtuma sujuu mahdollisimman mutkattomasti.

Varsa voidaan tunnistaa, kun sen varsakarva on vaihtunut – yleensä noin 4–10 kuukauden ikäisenä.

Varsan tulee olla käsitelty. Huolehdi etukäteen, että tunnistus ei ole varsan ensimmäinen kosketuskontakti ihmiseen. Varsan normaali päivittäinen käsitely riittää. Omistajan vastuulla on, että tunnistustapahtuma pystytään suorittamaan – jos tunnistus ei onnistu ja tunnistaja joutuu tulemaan uudelleen, kulut koituvat omistajalle.

Tunnistaja tulee sovittuna aikana ja kulkee tunnistusreitinsä ennalta aikataulutetusti. Huolehdi, että varsa on valmiina sovittuna ajankohtana. Hyvä valmistautuminen auttaa tunnistajan aikataulujen pitämistä ja tuo asiakaspalveluvarmuutta päivän jokaiselle tiläkännille.

Tunnistaja tekee mielellään samalla käynnillä myös muut työt, kuten tuontihevoisten identiteetin varmenukset, ponimittaukset, dna-näytteiden otot ja antaa muuta tilakohtaista neuvontaa. Sovi näistä jo tunnistusajan varaamisen yhteydessä, jotta tunnistuskäynnille osataan varata riittävästi aikaa.

### Tiimityöllä onnistumme!

Tunnistajat ovat oman alansa ammattilaisia ja tottuneita varsojen käsitteijöitä. Tunnistustilannetta ei kannata turhaan jännittää etukäteen. Luota itseesi ja hevosenkäsitteilytaitoosi. Rauhallinen ja rento ilmapiiri edistävät työn edistymistä ja jättävät varsalle positiivisen kuvan tapahtumasta.

### Ennen tunnistajan saapumista

- Varsan tulee olla emänsä kanssa sisällä tallissa kuivana ja puhtaana, rimu päässään.
- Tunnistus on helpoin suorittaa rajatussa kiinteässä tilassa, joka on valoisa ja kuiva ja jossa ei ole ylimääräistä tavaraa. Laidun tai tarha ei ole tunnistuspaikka!
- Varsan jalkojen täytyy olla puhtaat, sillä tunnistajan tulee erottaa kunnolla jalkojen merkit ja kavioiden värit.
- Varsan täytyy olla kuiva, jotta laadukas dna-jouhinäytteenotto onnistuu. Jos varsa on häntä on liukas, on se syytä etukäteen puhdistaa, jotta näytteet saadaan hygieenisesti otettua. Älä käytä jouhien selvitäysainetta, sillä se voi vaikeuttaa dna-analyysia.
- Varaa lämmintä vettä tunnistajan käsiinpesua ja jalkojen puhdistusta varten. Näin pidämme huolen hygieniasta myös tallilta toiselle siirryessä.
- Muistathan hoitaa kuntoon rekisteröintiin tarvittavat dokumentit: syntymätodistuksen lunastaminen ja mahdolliset omistajanvaihdokset, tarkista myös yhteystietojen oikeellisuus.
- Varmista, että varsan madotuksesta on kulunut vähintään kaksi viikkoa, loishädällä voi olla vaikutusta dna-tulokseen.

### Tunnistustilanteessa

- Varsan väri ja merkit kirjataan ylös, sen häntäjouhista otetaan dna-näyte ja kaulaan asennetaan kertakäyttöisellä neulalla mikrosiru.
- Toisinaan myös emätammasta tarvitaan dna-näyte. Tunnistustilannetta helpottaa, mikäli emätamma on varsan lähettyvillä.

HIPPPOS

## Identiteetin varmistaminen tuo turvallisuutta ja takaa hevoselle monipuoliset käyttömahdollisuudet

Hevosien identiteetti täytyy lain mukaan pystyä todistamaan tunnistusasiakirjalla eli passilla. Suomen Hippoksesta ja hevosjalostusliitoista saat täyden palvelun tunnistamisesta rekisteröintiin.

EU-asetuksen mukaan kaikilla hevoseläimillä tulee olla tunnistusasiakirja eli hevospassi. Suomessa syntyneille hevoseläimille passin myöntää pääsääntöisesti Suomen Hippos ry.

Varsa tunnistetaan sen ollessa noin 4–10 kuukauden ikäinen, kunhan varsakarva on vaihtunut. Komission tunnistusasetuksen mukaan hevoselle on tehtävä hevospassi viimeistään vuoden kuluessa syntymästä, jotta hevonen voidaan rekisteröidä ilman teuraskieltoimerkintää. Ravikilpailuoikeuksien varmistamiseksi lämminverij- ja suomenhevosvarsat täytyy tunnistaa viimeistään syntymävuotta seuraavan vuoden maaliskuussa.

Hevosjalostusliiton tunnistusoikeudet omaava henkilö eli tunnistaja käy tarkistamassa varsan, laatii siitä tuntomerkit ja muut tiedot sisältävän tunnistuspöytäkirjan, katsoo tarvittavat dokumentit ja toimittaa ne Hippokseen. Tässä yhteydessä varsa myös sirutetaan ja siitä otetaan DNA-näyte. Identiteetin

varmennus on ehtona hevosien kantakirjaan merkitsemiselle ja jalostuskäytölle.

Hippoksen järjestämiin tapahtumiin (näyttelyt) voivat osallistua vain hevoset ja ponit, joiden identiteetti on varmennettu. Identiteetin varmennuksen kautta rekisteröitävät hevoset saavat kaikki asiakirjoista ilmenevät tiedot rekisteriin ja hevosien tiedot siirtyvät automaattisesti Suomen Ratsastajainliiton kilpailurekisteriin sekä Heila-jalostusjärjestelmään.



**HEVOSJALOSTUSLIITOT**

Tunnistajan löydät oman alueesi  
hevosjalostusliitosta:

**HEVOSJALOSTUSLIITOT.FI**

# HEVOSJALOSTUSLIITOT HEVOSIHMISTEN ASIALLA

---

